

Verzetssignaal zet Vlaanderen op zijn kop

De afgelopen week heeft Duitsland te maken gehad met een volgehouden golf van boerenprotesten. De aanleiding was de politieke beslissing tot afschaffing van de accijnsvoordelen op landbouwdiesel, maar het protest groeide al snel uit tot een maatschappelijke beweging tegen het miskennen van de basisactiviteiten bij boeren, maar ook vrachtwagenbestuurders en andere bevolkingsgroepen sloten aan. Bij ons waaiden de omgedraaide plaatsnaamborden snel de West-Vlaamse grens over. Uiteraard duurde het niet lang voor de rest van Vlaanderen volgde. Uit de foto's die circuleren op de sociale media blijken nog maar weinig gemeenten vrij van omgedraaide borden. Intussen werden ook reeds omgedraaide boodschappen van de politieke partij N-VA gesignaleerd. Dat belooft dus voor de op til zijnde verkiezingscampagne, waarbij traditioneel bossen verkiezingsborden op landbouwpercelen geplaatst worden. Deze uiting van ontevredenheid is daarmee niet louter lokaal, maar weerspiegelt een dieper gewortelde onvrede die zich door heel Vlaanderen

verspreidt. Het fenomeen van het omgedraaide plaatsnaamborden-verzet dient als een niet mis te begrijpen signaal van Vlaamse boeren én het Vlaamse platteland, waarbij de gevestigde orde en politiek op zijn kop wordt gezet. Symbolischer kan het niet meer worden. Het boerenprotest, dat intussen verschillende Europese landen de kop opsteekt, kan niet louter worden afgedaan als één beroepsgroep die klaagt over ondoordachte politieke beslissingen en economische moeilijkheden. Het is een dieper gewortelde uiting van onvrede over beleidsmaatregelen die de brede landbouwsector raken. De boodschap is duidelijk: mismeeester je als overheid de landbouwsector, dan leg je meteen het hoofd van het ganse maatschappelijk weefsel rond de landbouw op het platteland op het kapblok. Iedereen die leeft met en van de landbouw ziet zijn toekomst bedreigd worden. Boeren voelen zich vaak overweldigd door reguleringen, bureaucratische rompslomp en economische druk die ook voortkomen uit globalisering en industrialisatie.

In Vlaanderen, waar de agrarische traditie dieper geworteld is in de samenleving dan sommige politici willen inzien, hebben boeren nogmaals gekozen om hun stem te laten horen op alternatieve wijze. Het protest is niet alleen gericht op de Vlaamse overheid, maar ook op Europese instellingen die geen rekening houden met de specifieke behoeften en uitdagingen van de sector. We vechten niet alleen voor onze eigen belangen, maar ook voor het behoud van een cultureel erfgoed dat onder druk staat. Er is ook niets mis met bijvoorbeeld een slogan die oproept om eerst aan de eigen boeren te denken: gans het Vlaamse platteland staat of valt met een leefbare en dynamische land- en tuinbouwsector. Haal die pijler onderuit en je weet niet waar de leegloop van het platteland en dorpen eindigt. Misschien is dat wel de wens van grootstedelijke denkers?

Het omgedraaide plaatsnaamborden-verzet staat symbool voor een omkering van de bestaande orde. Deze symbolische daad heeft een diepere betekenis dan alleen de uitdaging om wat bordjes te gaan draaien. Ze moet worden gezien als een actie om de aandacht te vestigen op het feit dat de gevestigde orde en het erbij horende beleid niet langer wordt geaccepteerd. Het is een visuele en provocatieve manier om te laten zien dat er een diepgeworteld verlangen is naar verandering, maar niet zoals de meerderheid van de politieke partijen denken te moeten uitrollen. Het moet ook worden geïnterpreteerd als een verzet tegen de toenemende globalisering en Europees opgelegde dwangmaatregelen, waarbij ook lokale identiteit verloren gaat.

De ludieke, maar niet mis te verstane, boodschap van onvrede wijst op een groeiende kloof tussen boeren en beleidsmakers, waarbij het gevoel van onbegrip en het verlies van vrijheid over het eigen lot en boer-zijn centraal staan. In Vlaanderen is de roep om erkenning ook een culturele. De landbouwsector wordt door ons steeds gezien als een essentieel onderdeel van de Vlaamse identiteit en het boerenprotest kan worden gezien als een verdediging van deze identiteit tegenover krachten die deze dreigen te ondermijnen. Het omgedraaide plaatsnaamborden-verzet voegt hier een symbolische dimensie aan toe, waarbij de lokale gemeenschappen zich verzetten tegen een tendens die hun eigenheid bedreigt.

Op Europees niveau is dit verzet breder en dieper geworteld. Het onbehagen dat tot uiting komt in de boerenprotesten en het omgedraaide plaatsnaamborden-verzet weerspiegelt een grotere malaise met betrekking tot de huidige koers van de Europese Unie. Burgers voelen zich in toenemende mate vervreemd van de Europese instellingen, die soms als ondoorgroendelijk en ver van hun dagelijkse realiteit worden gezien.

Het boerenprotest en het omgedraaide plaatsnaamborden-verzet vormen een belangrijk verzetssignaal aan Vlaanderen en Europa. Deze uitingen van onvrede dienen als een wake-up call voor beleidsmakers op zowel lokaal als Europees niveau. Met België aan het roer van de Europese Unie verwacht de Vlaamse landbouwer duidelijke signalen en initiatieven die het maatschappelijke belang van de boer en boerin erkennen. Het is van cruciaal belang dat de diepere oorzaken van deze ontevredenheid worden begrepen en aangepakt. Alleen dan kan er gewerkt worden aan een beleid dat niet alleen economisch rechtvaardig is, maar ook onze culturele en lokale identiteit respecteert. Het is tijd om de stem van de burgers en boeren serieus te nemen en te streven naar een Vlaanderen en Europa dat werkelijk de belangen en de wensen van de bevolking weerspiegelt. Anders dreigen de omgedraaide plaatsnaamborden en boerenprotesten slechts het topje van de ijsberg te zijn, waarbij een groter ongenoegen onder het oppervlak smeult. Bij ongewijzigd beleid lijkt de rekening steeds meer gepresenteerd te worden op 9 juni.

Hendrik Vandamme, landbouwer-voorzitter Algemeen Boerensyndicaat, op zoek naar respect.

#boerzktrespect | @voorzitter@absvzw.be | @hendrikABS